

Føðideildirnar upp á 99,1% í 1978:

Einans 7 børn fødd heima

— Ólóglig fosturtýning helst ein orsøkin til tað støðugt minkandi talið av føðingum, sigur landslæknin

Tað blivu 749 børn fødd í Føroyum í 1978. Av teimum sóu tey 742 fyrstu ferð dagsins ljós á sjúkrahúsi. Hetta eru 99,1% og talið av kvinnum, sum fæða á sjúkrahúsi er tvífaldað seinastu 15-20 árin.

Hetta verður upplýst í årsfrágreiðingini frá landslækninum, »Medicinalberetning for Færøerne, året 1978«. Av teimum 749 børnunum

í fjør vóru 5 deyðfødd. Talið av føðingum er minkað munandi seinastu 10 árin, ella við 15%. Í 1969 blivu 845 børn livandi fødd í Føroyum, í 1974 802, í 1975 785, í 1976 759, í 1977 761 og í 1978 744 fødd børn.

Landslæknin sigur í frágreiðingini, at orsøkin til tær støðugt færri føðingar er størri nýtsla av fyribyrging, men

møguliga eisini tað vaksandi talið av fosturtýningum — abortus provocatus — sum eftir øllum at døma ikki so sjáldan verða gjørdar í Danmark.

Fjórðingurin uttan fyrri hjúnarband

Í 1978 blivu 195 børn, ella 26%, fødd av ógiftum kvinnum. Í 1969 blivu 14,4% av børnunum fødd uttan fyrri hjúnarband. Í 1977 var talið 28,5%.

Landslæknin sigur, at sammett við tøl úr grannalondunum er talið av føðingum uttan fyrri hjúnarband rættiliga stórt í Føroyum. Men tað tykist tó at vera komið í hæddina fyribils.

Pinkubarnadeyðatalið var í 1978 1,61%. Hetta er størsta tal síðani 1971, tá talið var 2,28%.

12 børn yngri enn eitt ár doyðu í fjør, 8 dreingir og 4 gentur.

Mannalív ikki vird meira enn sjónvarpsgjaldið

— Tann, sum drepur við bili, fær somu revsing sum tann, sum skyldar sjónvarpsgjald

Tann, sum í Danmark við skilaleysari koyring verður atvoldin til ferðsludráp, fær somu revsing sum tann, ið ikki hevur gildið sjónvarpsgjald rættstundis — nevnliga 600 kr. í bót.

Og tann, ið ger seg sekan í penga-svikum, verður hardari revsaður enn tann, sum drepur eitt fólk í ferðsluni. Ognarrætturin er hægri í metum enn menniskjalív.

Hetta segði Preben Stuer Lauridsen, professari í lögfrøði við universitetið í Keypmannahavn, í einum fyrilestri á Debesartroð í síðstu viku.

Ferðslulógin ov lin

P. Stuer Lauridsen meinti, at revsingin fyrri at drepa fólk ella skaða tey í ferðsluni skuldi verið strangari. Hann segði, at skilaleys koyring er tað sama sum harðskapur og skal tí eisini demast sum slikur — eftir revsilógini og ikki eftir ferðslulógini, sum er ov lin.

— Tann, sum við skilaleysari koyring drepur eitt

fólk, skuldi eftir røttum verið ákærdur fyrri óviljað manndráp, segði P. Stuer Lauridsen í fyrilestri sinum.

P. Stuer Lauridsen legði dent á, at hann ikki visti so nógv um støduna á hesum øki í Føroyum. Hann hevði bert verið her í hálvanannan dag. Men hann kundi siga so nógv, at hann kundi seg nógv tryggari at vera til gongu í gøtum í Havn enn í Keypmannahavn.

— Meðan eg stóð á gongubreytini og biðaði eftir at sleppa yvirum vegin, stóðaði ein bilur fyrri mær. Hetta hevði ongan tíð hent í Keypmannahavn.

Hinvegin er tryggari at

súkkla í Keypmannahavn enn í Tórshavn, segði P. Stuer Lauridsen og legði afturat, at hann í Føroyum hevði sæð fleiri dømi um skilaleysa koyring.

P. Stuer Lauridsen nevndi eisini nokur uppskot um, hvussu talið av álvarsligum ferðsluóhappum kann minkast.

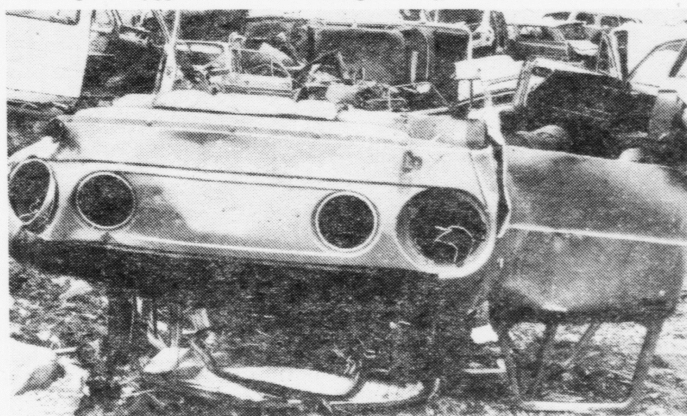
Tað hevur vist seg, at tað serliga eru menn, yngri enn 30 ár, sum eru atvoldin til tey flestu óhappini. P. Stuer Lauridsen skjýtur upp, at hesir gjalda eina munandi hægri trygging enn aðrir bileigarar. Aðrar leiðir eru at leggja hald á bilin hjá tí, sum við skilaleysari koyring hevur dripið ella skatt fólk, og at longja

tíðina, sum viðkomandi missir koyrikortið. Eitt annað uppskot var, at bilar skulu gerast soleiðis, at teir ikki kunnu koyra skjótari enn 60 km/t.

Aftaná fyrilesturin var orðið fritt. Tá bleiv m.a. upplýst, at árin 1965-77 kravdi ferðslan í Føroyum 58 mannalív, harav 13 børn. Í sama árabili hendu 366 ferðsluóhapp við fólkaskaða.

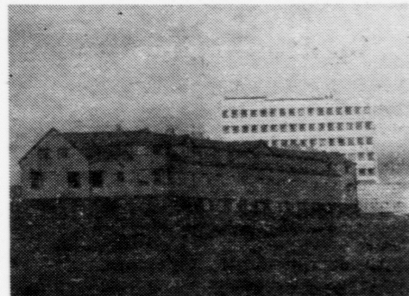
Ákæra bleiv reist móti 9 fólkum. 4 fingur fongsuls-revsing og 5 fingur bót.

Tað bleiv eisini upplýst, at talið av akførum er vaksið úr 2.000 í 12.000 síðani 1965 og at hetta man vera heimsmet.



Bilvrak eru vordin ein vanlig sjón. Í 1978 hendu 108 ferðsluóhapp við fólkaskaða og 4 ferðsludráp í Føroyum. Eitt ferðsludráp verður ikki mett sum ein brotsgerð, men sum eitt mistak, segði Preben Stuer Lauridsen í fyrilestri sinum

kring oyggjarnar



Landssjúkrahúsið — stivliga 5.000 fólk innlögð í 1978

Sætti hvør føroyingur á sjúkrahúsi í fjør

Tilsamans 7.071 fólk blivu lögð inn á tey try sjúkrahúsini í landinum í 1978. Av teimum fóru 5.195 á Landssjúkrahúsið, 1262 á Klaksvíkar sjúkrahús og 614 á Suðuroyar sjúkrahús. 251 fólk blivu lögð inn á psykiatrisku

deildina á Landsjúkrahúsinum.

Tilsamans 3.736 skurðviðgerðir blivu gjørdar á teimum trimum sjúkrahúsunum í fjør, harav 472 á oyrnadeildirnar. 2.090 fólk fingur viðgerð á skaðastovuni í Havn og 767 í Klaksvík. Skaðastovan á Tveroyri hevur ikki upplýst nakað tal, stendur í Medicinalberetningin for Færøerne fyrri 1978.

Skuldsettur fyrri bilstuldur, spruttkoyring og at koyra uttan koyrikort

Ein 18 ára gamal klaksvíkingur, sum friggjakvøldið koyrði niðan av vegnum í bakkan úti á Bumshamri, verður ákærdur fyrri stuld-

ur, fyrri at koyra uttan at hava koyrikort og fyrri at koyra við kenn-ing. Maðurin hevði stolið bilin stutt, áðrenn hann endaði í bakkanum á Bumshamri.

Hann slapp frá hend-ingini uttan mein og bilurin fekk ikki stør-vegis skaða.

Landsstýrið onki frætt, um fiskiveiðusamráð-ingarnar við Ísland verða útsettar

Heðin M. Klein, landsstýrismaður, sigur í samrøðu við Sosialin, at landsstýrið hevur onki frætt úr Íslandi, síðani stjórnarkreppan tók seg upp har yviri. Landsstýrið má tí fyribils halda seg til ta semju, sum varð gjørd, meðan Heðin M. Klein var í Íslandi í september.

Tá varð semja um at miða ímóti at hava eina avtalu klára innan desember. Avtalur skulu gerast bæði um fiskiskapin komandi ár og um føroyska fiskiskapin yvirhøvur undir Íslandi. Higar til hevur hann verið grundaður á eina avtalu frá 1976.

Heðin M. Klein sigur, at hann í lötuni ikki dugir at meta um, antin tað nýstist at útseta samráðingar millum Ísland og Føroyar. Í lötuni veit so landsstýrið ikki annað, enn at tær verða, í november sum upprunaliga ætlað.

Stjórnarkreppan í Íslandi hevur ført til, at nýval er útskrivað í desember.